

NOODUITGAVE

zoomede voor abonnés N.R.Ct en Nieuwe Haagsche Courant

Directeur: H. DE LAAN, Hoofdredacteur: C. M. SCHELT

STAAT- EN LETTERKUNDIG NIEUWSBLAD waarin opgenomen „DE NIEUWE COURANT“

Met Nederland's cheftouwe Elsex tek tot in den oof. Willemsstraat.

NOODUITGAVE

zoomede voor abonnés N.R.Ct en Nieuwe Haagsche Courant

Dagorder van den Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht

VAN 15 MEI

Het is mij nogmaals een behoefte uiting te geven aan de zeer grote erkentelijkheid en bewondering, welke ik gevoel voor de toewijding, trouw en dapperheid, waarvan alle onderdelen van het Koninklijke Nederlandsche Leger en van de Koninklijke Marine hebben blijk gegeven in den strijd, dien wij tenslotte tegen de overmachtige middelen van den tegenstander hebben moeten staken.

Ik gedenk hierbij in de allereerste plaats de talrijke Nederlandsche militairen, die in trouw aan Koningin en Vaderland hun leven hebben gegeven.

Officieren, onderofficieren, korporals en manschappen van de Nederlandsche weermacht, gij hebt getoond het hoogste over te hebben voor de goede zaak van Nederland. Ik weet, dat gij bereid zoudt zijn geweest den strijd voort te zetten, indien ik zulks had gevergd. Ik heb dit echter niet gevergd, omdat ik mijn troepen niet langer weerloos wilde blootstellen aan vernietigende bombardementen en mitrailleur-aanvallen uit de lucht en omdat ik onze steden voor vernietiging wenschte te behoeden.

De offers, welke ons volk heeft gebracht, zijn zeker niet vergeefs geweest, omdat Nederland aan de wereld heeft getoond voor de hooge waarde van zijn zelfstandigheid goed en bloed veil te hebben.

De Generaal,
Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht,
(w.g.) H. G. WINKELMAN.

De geheele Nederlandsche weermacht als krijgsgevangene beschouwd

Order van den Opperbevelhebber

1. De geheele Nederlandsche weermacht moet als krijgsgevangene worden beschouwd. De officieren behouden hun wapens.

2. Troepenonderdelen van het leger moeten gelegerd blijven ter plaatse, waar zij zich thans bevinden. De troepen kunnen buiten de diensturen vrijheid van beweging ontvangen in de kantonnementen, tenzij een Duitsch commandant ter plaatse anders bepaalt. Vrijstelling van appèls en avondpermissie mag niet worden verleend.

3. Een lijst van alle troepenonderdelen tot en met bataljons, afdelingen en zelfstandige kleinere onderdelen en hun verblijfplaatsen moet onverwijld bij den naast hooger commandant worden ingeleverd.

Op deze lijst moet de sterkte worden vermeld en gesplitst in:

- a. opperofficieren;
 - b. hoofdofficieren;
 - c. subalterne officieren;
 - d. onderofficieren;
 - e. korporals en manschappen;
 - f. paarden.
4. Op een tweede lijst moet voor elk der zoo juist genoemde onderdelen worden vermeld de aantallen voertuigen en wapens, de laatste gesplitst in de verschillende soorten (geweren, lichte mitrailleurs, zware mitrailleurs, mortieren, pantserwagens, kanonnen 6 veld, enz.). Van elk der wapensoorten moet afzonderlijk worden opgegeven de aantallen beschadigde en onbeschadigde wapens. Op deze lijst moet bovendien voor elk der wapens een opgave van de daarbij aanwezige munitie worden vermeld.

5. Iedere vernieling of beschadiging van wapens, munitie of overig materieel is uitdrukkelijk verboden.

De troepencommandanten worden hiervoor persoonlijk verantwoordelijk gesteld.

Aan alle troepencommandanten.
De Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht.

15 Mei 1940.

INVOERING DUITSCHEN ZOMERTIJD

in den afgelopen nacht

De klokken 1 uur 40 min. vooruit gezet

Het A.N.P. meldt officieel: Op bevel van het oppercommando van de Duitse bezettingstroepen wordt met onmiddellijke inwerkingtreding bekend gemaakt, dat tot nader order in geheel Nederland de bevolking dezelfde verduisteringsmaatregelen moet treffen als reeds gedurende de afgelopen dagen van kracht zijn geweest.

Ten einde gedurende de volgende dagen de gevolgen van dezen maatregel zo gering mogelijk te doen zijn, wordt verder bepaald, dat nog in den afgelopen nacht om 24 uur in Nederland dezelfde tijd (Zomer t i j d) als in Duitsland wordt ingevoerd. Daarom moesten alle klokken om 24 uur zo gezet worden, dat zij 1.40 uur aanwezen.

Het bovenstaande besluit heeft tegelijkertijd gunstige economische gevolgen, daar bijna twee uur daglicht voor den avond worden gewonnen.

Koers van den Reichsmark

R. M. 1.50 = f 1

Het Departement van Financiën maakt in opdracht van den commandant van het Duitse bezettingsleger bekend, dat de door de Duitse autoriteiten in betaling gegeven Reichskreditkassenscheine wettig betaalmiddel zijn. De koers van omgekondigd bedrag R.M. 1.50 = één gulden.

De Duitse Rijksbankbiljetten dienen tegen denzelfden koers in betaling te worden genomen. Het giroverkeer, mede door middel van bankcheques, dient zooveel mogelijk normaal te worden uitgevoerd. Het z.g. bankenmortorium blijft evenwel, ter voorkoming van ongemotiveerde opvraging van gelden, voortdurend van kracht.

DUITSCH TROEPEN TE AMSTERDAM

Waardige houding der bevolking

Gistermiddag te één uur is de intocht van Duitse troepeneenheden in de Nederlandsche hoofdstad begonnen, een schouwspel, dat duizenden langs de wegen, die de gemotoriseerde eenheden volgden, met kalme rust en groote waardigheid is gadeslagen. De Duitse troepen gedroegen zich zeer correct.

Tegen het middaguur had de waarnemende burgemeester van Amsterdam, wethouder G. C. J. D. Kropman, wien de taak wachtte de Duitse bezettingstroepen te begroeten namens het gemeentebestuur van de hoofdstad, post gevat bij de Duivendrechtse brug. Daar waren ook eenige commissarissen van politie en inspecteurs, die met behulp van een sterke politiemacht het verkeer regelden. Precies te één uur verschenen de eerste motorrijders, weldra gevolgd door gemotoriseerde troepen, mitrailleur-afdelingen, ammunitiewagens en veldgeschut uit de richting Utrecht. Bij de brug hadden zij opgesteld de Duitse consul-generaal, dr. H. Benzler en zijn staf. Twee Duitse hooge officieren werden door den consul-generaal begroet en voorgesteld aan wethouder Kropman, die zich eenigen tijd met de militairen onderhield.

De intocht van de voorhoede nam ongeveer drie kwartier in beslag. Onder de toeschouwers bevonden zich vele leden van de Duitse kolonie, die de troepen toelichten en bloemen toewierpen.

De eerste kolonnes trokken Amsterdam-Zuid via de Berlagebrug binnen om vervolgens door te rijden in de richting Haarlem. In den namiddag was van de bezetting van de hoofdstad nog weinig te bemerken, hoewel op enkele punten Duitse militairen hadden postgevat. Het eigenlijke bezettingsleger volgde later.

De binnentrekende troepen zagen er, zoo wel wat persoon als materiaal en uitrusting betref, uitstekend verzorgd uit. De stemming onder de troepen was uitstekend.

Herstel normalen waterstaatkundigen toestand in inundatiegebieden

Order van den Opperbevelhebber van land- en zeemacht. De Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht bepaalt, dat, voor zover de daartoe strekkende bevelen de verschillende commandanten en overige organen nog niet hebben bereikt, onverwijld alle maatregelen moeten worden getroffen voor herstel van den normalen waterstaatkundigen toestand in de inundatiegebieden. Hiervoor wordt de medewerking van al het waterstaatspersoneel mede ingeroepen. Algemeen Hoofdkwartier, 15 Mei 1940. De Generaal, Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht. (w.g.) H. G. Winkelman.

Brussel niet langer als open stad beschouwd

MILITAIRE TRANSPORTEN EN DOORMARSCHEEN MOETEN EINDIGEN

Overgave van de Vesting Holland wekt reacties in de wereldpers

„Capitulatie van Nederland een Engelse nederlaag“

Uit Berlijn: Het opperbevel der weermacht deelt mede:

De Belgische regering heeft op 10 Mei door haar minister van buitenlandsche zaken te Brussel en tevens door bemiddeling van de Vereenigde Staten, die haar belangen in Berlijn waarnemen, verklaard, dat Brussel een open stad is, dat zich geen troepen in Brussel bevinden en ook geen troepen door de stad vervoerd zouden worden. Deze verklaring der Belgische regering is niet in overeenstemming met de feiten.

De Duitse luchtverkenning heeft gedurende de laatste dagen onomstootelijk het doortrekken van militaire kolonnes van allerlei aard door Brussel en militaire transporten door dit spoorwegknooppunt geconstateerd. Het Duitse opperbevel der weermacht kan daarom Brussel niet langer als onverdedigde stad erkennen. Indien de Belgische regering het met het sparen der stad Brussel voor de verschrinking van den oorlog, werkelijk ernstig meent, moeten onverwijld alle militaire transporten en marschbewegingen door de stad gestaakt worden en versterkingswerken uitbliven.

De aanvallen der Duitse luchtmacht zijn in overeenstemming met de verklaring der Rijksregering uitsluitend op militaire doeleffting gericht.

Indien van thans af aan nog militaire doeleffting te Brussel geconstateerd zouden kunnen worden, dan zullen zij door de Duitse luchtmacht aangevallen worden. Alle gevolgen, die daardoor voor de stad Brussel voortvloeien, komen ten laste van hen, die in strijd met de verklaring der Belgische regering, hun stad voor militaire doeleffting misbruiken.

Britsche torpedojager verloren

Uit Londen: Het officieele communiqué, dat gisteren door de admiraliteit is uitgegeven, meldt, dat de torpedojager „Valentine“ tijdens de Duitse luchtaanvallen van Dinsdag op Engelse scheepsenheden aan de Nederlandsche kust, geheel verloren is gegaan.

Londen wordt weer geëvacueerd

Uit Stockholm: Het bericht over de capitulatie der Nederlanders heeft in Londen een volkomen sombere stemming gewekt, zoo wordt uit de Engelse hoofdstad aan „Nya Dagligt Allehanda“ gemeld. Algemeen verwacht men, aldus het blad verder, een directen aanval op Engeland. „Aftonbladet“ meldt uit Londen, dat de stad thans weer wordt geëvacueerd. Duizenden gezinnen zijn uit Londen vertrokken, alle openbare gelegenheden zijn vroeg in den avond gesloten.

De Engelse luchtverdediging geïnspecteerd

Uit Londen: De chef der civiele verdediging heeft in een der wijken de manschappen der luchtbescherming geïnspecteerd. In een toespraak verklaarde hij daarbij, dat de luchtbescherming elk oogenblik het bewijs van haar capaciteiten moet leveren.

Revisie strijd van pantserwagens

Van bevoegde militaire zijde wordt uit Berlijn meegedeeld: Bij den gisteren gemelden strijd in grooten omvang tusschen Duitse en Franse pantserafdeelingen ten N.O. van Namen, waarbij de Fransen verslagen werden, is de Franse gemeenschappelijke divisie door den gemeenschappelijke inzet van het Duitse luchtwapen en pantserafdeelingen, volkomen vernietigd en uiteengebroken.

NA DE OVERGAVE VAN DE VESTING HOLLAND

De „mythe van de Maginot-linie“

Uit Berlijn meldt het D.N.B.: De enorme uitwerking der geweldige militaire gebeurtenissen, welke het opperbevel van de weermacht gisteren opnieuw kon melden, beheerscht wederom volkomen het beeld der avondbladen. In het middelpunt der belangstelling staat de capitulatie van Nederland, waardoor, naar betoogd wordt, Engeland zich thans in het grootste gevaar bevindt.

Uit de commentaren blijkt, dat men de omverwerping van Nederland als een grooten slag tegen Engeland beschouwt. Zoo schrijft de „Lokale Anzeiger“: „De strategische betekenis van dit succes ligt voor de hand. Wij vermelden slechts: het verkrijgen van een dichtbij gelegen luchtbasis tegen Engeland, het vrij worden van sterke Duitse krachten en daarmede versterkte druk op Noordelijk België. Dat betekent een snelle effectieve versterking van den rechtervleugel. België en Nederland zijn gescheiden. Engeland en Frankrijk verliezen daarmede operatieweg.“

Van de zelfde meening is ook de „Deutsche Allgemeine Zeitung“. De capitulatie van de vesting Holland op den rechtervleugel van het Westelijke Duitse leger, heeft op dubbele wijze nieuwe feiten geschapen: de Duitse

luchtbasis is dichter bij Engeland gekomen en er komen krachten vrij, waarmee de druk op Noordelijk België versterkt kan worden, een feit, waarmee de herinnering wakker wordt aan den naam Schlieffen. Eveneens wordt echter groote waarde gehecht aan de doorbraak van de Maginotlinie bij Sedan.

De mythe van de Maginotlinie, zoo schrijft de „Börsen Zeitung“, is hiermede verdrunen; de Maginotlinie betekende de honderd procent veiligheid van Frankrijk en vormde een der belangrijkste factoren in de misdadige berekening van de Westelijke mogendheden.

De Italiaansche pers

Uit Rome: De doorbreking van den Noord-Westelijken uitlooper van de Maginot-linie door de Duitse troepen, wordt door de Italiaansche avondbladen weergegeven als de groote gebeurtenis van den dag en als een der grootste gevechten voor de Geallieerden, waarvan de gevolgen nog niet te overzien zijn. Het Giornale d'Italia houdt zich bezig met de capitulatie van Nederland, en wijst er op, dat Duitschland van militair standpunt een enorme prestatie heeft verricht, door in vijf dagen het geheele verdedigingsstelsel, opgebouwd uit cement of uit inundatieën, te overwinnen. Thans treedt duidelijk aan het licht, dat Engeland en Frankrijk den oorlog zijn ingegaan zonder de meest elementaire politieke en militaire berekeningen te hebben gemaakt over de werkelijke macht van Duitschland.

Duitschland, dat over een ongehoorde macht beschikt, heeft thans gereageerd en heeft de dynamiek van den waren oorlog gesteld tegenover de statiek van den valschen oorlog, t.w. de blokkade.

Een groot deel van de Engelse continentaal-grenzen zijn, naar de Tribune verklaart, met de in vijf dagen geschiedde liquidatie van het Nederlandsche leger, in Duitse handen gevallen. Het Engelse gebied is losgerukt uit zijn positie van eiland; de bezetting van Nederland betekent een nederlaag van Engeland, waarvan de gevolgen nog niet te overzien zijn.

Daarbij blijft den nog op Nederlandsch gebied achtergebleven Engelschen troependeelen niets anders over dan zich te onttrekken aan de moeilijke taak, en zich opnieuw met succes en zonder verliezen in te schepen huiswaarts.

De doorbraak door de nieuwe Maginot-linie

Uit Rome meldt Stefani: De gistermiddag verschenen dagbladen maken met zeer veel nadruk, onder opschriften, die de geheele breedte van de frontpagina beslaan, melding van het Duitse succes tegen de Maginot-linie in den sector van Sedan, waar bovendien de Maas op verscheidene punten door de Duitschers is overschreden.

Ontstemming in Parijs

Uit Genève meldt het D.N.B.: De Nederlandsche overgave was in Parijs tot Woensdagmiddag nog niet gepubliceerd. Nog 's middags sprak de Franse radio van „gedeeltelijke“ overgave.

Het oprukken der Duitschers in België en in Noord-Frankrijk roept opnieuw de kritiek wakker op de Engelse maatregelen. Met onmiskenbare ontstemming werd er in Parijs over besproken, dat in dit voor de Geallieerden zoo beslissende oogenblik opnieuw bewezen is, dat de Britsche militaire dienstplicht eerst in het begin van uitvoering verkeert en dat slechts enkele lichten geöfend worden op een oogenblik, dat aan het Belgische front iedere man noodig is.

Reactie in Japan

Domei meldt uit Tokio: Dinsdag verklaarde de premier Jonaï, dat hij Dinsdag een uitvoerige uitspraak zou geven over de voorzorgsmaatregelen t.a.v. de nieuwe situatie in China, die ontstaan is uit de nieuwe ontwikkelingen in den Europeeschen oorlog.

Vandaag een verklaring van Reynaud

Het D.N.B. meldt uit Parijs: De ministerraad, die Dinsdag is afgezegd, heeft gistermiddag in het Elysee onder voorzitterschap van president Lebrun plaats gehad. Naar voorts vermeldt, zal Reynaud vandaag bij de opening van de Kamer, die van rees terugkeert, een verklaring afleggen over den diplomatieken en militair toestand.

Vluchtelingen stroomden naar Parijs

Uit Helsinki: Het blad „Uusi Suomi“ meldt uit Parijs, dat een onafgebroken stroom vluchtelingen de stad binnenkomt. Vluchtelingen uit Noord-Frankrijk, België, Luxemburg en de Franse grensgebieden komen in de Franse hoofdstad aan, vanwaar zij naar het binnenland worden doorgevoerd.

Succesdag voor het Duitse Rode Kruis

Uit Berlijn: De op 27 en 28 April gehouden huis aan huis-collecte van den eersten giftingend voor het door den Führer geproclameerde hulpwerk van den oorlog voor het Rode Kruis, heeft volgens de tot dusver ontvangen berichten het voorloopige resultaat van rond 17.5 miljoen Rijksmark opgeleverd. Alleen de som van den eersten giftingend maakt het mogelijk bijna 3.900 Rode Kruis-zusters op te leiden en uit te rusten en ter beschikking te stellen voor de verzorging van de gewonde soldaten.

ITALIAANSCH KLACHTEN OVER DE BRITSCHE BLOKKADE

Uit Rome: De rede van den Italiaanschen minister van verkeer Host Venturi, beteekent een nieuwe zware aanklacht tegen de willekeurige en oneerlijke uitvoering der Britsche blokkade tegen de Italiaansche koopvaardij.

De minister legde er den nadruk op, dat sedert het begin van den oorlog niet minder dan 2400 Italiaansche schepen zijn aangehouden en 15.000 postzakken, 750 passagiers, 32.000 ton goederen, 631 kubieke meter hout en 20.000 goederenballen met allerlei inhoud, in beslag zijn genomen.

Italiaansche financien zijn gezond

Uit Rome: Senator Ricci heeft gisteren in den Senaat verklaard: De plutocraten leven in de illusie, dat de wil van den Duce, de talrijke van onze afsluizingen in de Middellandische Zee te verbreken, door den stand onze financien verijdeld zou kunnen worden. De Senaat heeft uiting aan zijn overtuiging, dat deze berekeningen door de feiten geelochenstrakt worden, omdat de Italiaansche belastingbetalers en spaarders volkomen hun plicht doen en de staatsfinancien eveneens bijdragen tot de overwinning, die niet kan uitblijven.

De vergadering werd door talrijke leden der regering bijgewoond. In de diplomatieke wereld werd de Duitse ambassadeur van Mackensen, opgemerkt.

Turkije treft voorzorgsmaatregelen

Uit Istanboel: Aan het parlement is een wetsontwerp voorgelegd, waarbij de regering machtiging zou krijgen om in geval van oorlog tot onteigening over te gaan van alle woonhuizen uit hout in de steden. De desbetreffende huizen zouden moeten worden afgebroken, ten einde het uitbreken van brand bij luchtaanvallen te voorkomen. In Istanboel is ruim de helft van alle gebouwen uit hout opgetrokken.

Egyptenaren keeren naar hun land terug

Uit Athene: De Egyptische studenten in Griekenland hebben opdracht gekregen nog deze maand naar Egypte terug te keeren. Ook den overigen Egyptenaren is aangeraden Griekenland te verlaten.

Poolsche eenheden in Narvik

Uit Helsinki: Onder de troepen, die de Geallieerden kortelings bij Narvik aan land hebben gezet, bevinden zich volgens een speciaal correspondent van „Hufvudsbladet“ in de eerste plaats Poolsche eenheden.

De Estlandsche kust is weer vrij

Uit Reval: De kust van Estland kan thans als vrij beschouwd worden. Alle waarnemingsposten hebben Dinsdag open water tot aan den horizon vastgesteld. Alleen in de buurt van het eiland Nargen zag men nog veel drijffis.

Engelsche vliegtuigen boven Zweedsch gebied

Uit Stockholm: Zes Britsche vliegtuigen hebben gistermorgen om 10 uur gevolgen boven Zweedsch gebied bij het spoorwegstation Riksgransen. De vliegtuigen wierpen daarbij op ongeveer 1 km van de grens vier bommen op Zweedsch terrein neer.

Het Zweedsche telegraafagentschap meldt in dit verband, dat de toestellen boven het gebied gevlogen hebben in verband met gevechten bij Björfjället aan de spoorlijn Narvik-Riksgransen. Het Zweedsche Departement van Buitenlandsche Zaken deelt mede, dat de Zweedsche legatie te Londen instructie is gegeven om een protest in te dienen bij de Britsche regering wegens dit incident.

Uit Stockholm: Het Zweedsche stoomschip „Bothnia“ geladen met cellulose, is in het Kattegat tot zinken gebracht door een vliegtuig van onbekende nationaliteit. De bemanning slaagde er in zich in veiligheid te brengen.

Aanvulling der Britsche regering

Uit Londen: Het bureau van den premier heeft gisteren nog de volgende benoemingen bekend gemaakt:

Sir Donald Somerwell wordt procureur-generaal, Viscount Cranbourne wordt minister van P.T.T., Butler wordt onderstaatssecretaris in het Foreign Office, Shakespeare wordt onderstaatssecretaris voor de Dominions, Geo Henry Hall wordt onderstaatssecretaris voor de koloniën, Osbert Peake wordt onderstaatssecretaris in het ministerie voor binnenlandsche zaken, Geoffrey Lloyd wordt secretaris voor petroleum, capt. Austin Hudson wordt civiele lord der admiraliteit, Harold MacMillan wordt parlementaire secretaris van het ministerie voor de bevoorrading.

De Nederlandsche en Belgische goudschat te Londen

Uit Bern: De Londense correspondent van de „Nationalzeitung“ meldt, dat den Westelijken mogendheden thans ook de Nederlandsche en Belgische goudschat ter beschikking staan. Daardoor wordt het Engeland en Frankrijk gemakkelijker de wapenleveranties uit de Vereenigde Staten te financieren.

Ernstig spoorwegongeluk

Uit Bombay: Een posttrein van Bombay naar Delhi is gebotst op een goederentrein. Hierbij werden 15 personen gedood en 10 gewond.

Binnenlandsche telegrammen

Uit Amsterdam meldt men ons: Binnenlandsche telegrammen, geen perstelegrammen, kunnen worden aangenomen voor kantoren, die bereikbaar zijn. Dit zijn de kantoren in de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht op enkele uitzonderingen na, o.a. Rotterdam.

Verdere inlichtingen aan de kantoren

Postverkeer met het buitenland. De brief- en pakketpostverzending naar het buitenland blijft tot nader order in beide richtingen gestaakt. Eveneens is dit het geval met het postaal geldverkeer met het buitenland.

ROTTERDAM VRAAGT HULP

Behoefte aan levensmiddelen, verbandartikelen, materiaal enzovoort

Rotterdam heeft dringend behoefte aan levensmiddelen, voor direct gebruik gereed, vooral ook aan melk.

Zendt auto's met levensmiddelen naar het administratiegebouw van het electriciteits bedrijf, Rochussenstraat 200.

Voorts zende men aan hetzelfde adres verbandartikelen, materiaal voor technische diensten, opruimingsmaterieel, planken, balken, spijkers, schoppen, hamers, houweelen, enz.

ROTTERDAM ZWAAR GEHAVEND

Nog weinig positieve gegevens over het bombardement

De berichten, welke ons tot nu toe bereikten over de tragische gevolgen van het bombardement van Rotterdam, spraken elkander tegengesteld tegen, dat wij, om geen onnoedige verwarring te stichten, tot nu toe van publicatie hebben aigierden.

Ook de hieronder volgende mededeelingen dienen nog onder voorbehoud aanvaard te worden, hoewel wij deze, daar zij uit overigens betrouwbare bronnen afkomstig zijn, onzen lezers niet willen onthouden.

Het is vooral de binnenstad welke het zwaarst is getroffen; de buitenwijken zijn over het algemeen gespaard gebleven, hoewel ook hier plaatselijke treffers vielen.

Op den Coolingsingel is slechts één zijde vernield; de groote gebouwen, de Nieuwe Beurs, het stadhuis en ook het postkantoor zijn grotendeels onbeschadigd; het gebouw van de Bijenkorf echter is vernield, evenals het ziekenhuis op den Coolingsingel. Vrijwel geheel tot puin hoopen gebombardeerd zijn verder de Kruiskade de Blaak en de Schiedamsche Singel. Ook de Boompost zijn zwaar getroffen, terwijl vermoedelijk ook het Maasstation is verdund.

Geheel vernield is verder — volgens onze inlichtingen — het Beursstation en de spoorwegviaduct. Of het Witte Huis nog staat is niet met zekerheid bekend.

Het krantenbedrijf te Rotterdam is zwaar getroffen; het gebouw van de Maasbode is geheel vernield, evenals het Rotterdamsch Nieuwsblad en de anti-revolutionnaire Rotterdammer. Over het gebouw van de Nieuwe Rotterdamse Courant bestaat geen zekerheid, terwijl het gebouw van Nijgh en Van Ditmar aan de Wijnhaven vernield is.

Zoodra ons — zoo mogelijk door eigen aanschouwing — nadere gegevens met eenige zekerheid bekend zijn, zullen wij die nader publiceren.

AMSTERDAMSCH VRIJWILLIGE LUCHTBESCHERMING BIJT HULP BIJ BRAND TE ROTTERDAM

De brandweer van de Amsterdamsche vrijwillige luchtbescherming heeft zich gistermiddag met twaalf motorspuiten naar Rotterdam begeven, om daar te helpen bij de blussingswerk.

Een motorspuit van het Amsterdamsche beoepsbrandweerkorps is eveneens meegegaan.

De mededeeling van den O.L.Z.

De mededeeling van den Opperbevelhebber aan het Nederlandsche volk, welke wij gisteren ondervonden, moet een kleine wijziging ondergaan. In de aanhef van de 2e alinea n.l. moet een woord (het woord „zware“) worden ingelast, zodat de aanhef van deze tweede alinea luidt: „Thans, in de nieuwe zware omstandigheden, is het noodzakelijk, dat ieder enz.“

Ondertekening der capitulatie van het Nederlandsche Leger

Uit Berlijn meldt het D. N. B. d.d. 15 Mei: Het opperbevel van de weermacht maakt bekend:

De capitulatie van het Nederlandsche leger is heden elf uur door den Duitschen opperbevelhebber en den opperbevelhebber van het Nederlandsche Leger en de Marine ondertekend.

De Nederlandsche diplomatieke vertegenwoordiging in Japan

Uit Tokio meldt Domei d.d. 15 dezer:

Hier is uitgelekt, dat de Nederlandsche gezant in Tokio, generaal P. C. Pabst, een officieele nota, gedateerd 12 Mei, gezonden heeft aan het Departement van Buitenlandsche Zaken, waarin hij er kennis van geeft, dat voor zover de diplomatieke betrekkingen van Nederlandsch-Indië betref, de Nederlandsche gezant te Tokio in den vervolge onder leiding zal staan van don Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. Er wordt echter melding, dat het Departement van Buitenlandsche Zaken twijfel voelt ten opzichte van het gezag van den Gouverneur-Generaal van Ned. Indië, in verband met de diplomatieke zaken der eilanden en dat het de zaak voorgelegd heeft aan de Nederlandsche Regering ter opheldering van verschillende punten.

Residentienieuws

GEEN GEVAAR VOOR GELDSCHAARSCHTE

Streng optreden tegen hamsteren van geld

Aan inbeslagname van particuliere gelden wordt niet gedacht

Bekendmaking van den burgemeester. Op last van de Duitse militaire overheid maakt de burgemeester van Den Haag het volgende bekend: Er is geen gevaar voor geldschaarste. De banken zullen vermoedelijk op Donderdag 16 Mei en volgende dagen gewoon geopend zijn. Het publiek wordt aangeraden zich te onthouden van het opvragen van meer geld dan nodig is. Tegen hamsteren van geld zal streng worden opgetreden. De Kassencredit-scheine moet volgens bevel der Duitse overheid in betaling worden genomen tegen den koers van 150 mark voor een gulden. De meest stellige verzekering is van de zijde der Duitse militaire overheid gegeven, dat aan inbeslagname van particuliere gelden niet wordt gedacht. Het is de bedoeling van de Duitse militaire overheid om het economische leven zooveel mogelijk zijn normalen gang te laten gaan. Een ieder werke daartoe mede. De burgemeester voornomd: DE MONCHY.

DUITSCHER TROEPEN TE SCHEVENINGEN

Van het contingent Duitse troepen, dat gisteren in de Residentie is aangekomen voor de voorlopige bezetting van onze stad, is in den namiddag en gedurende de avonden een betrekkelijk groot deel doorgetrokken naar Scheveningen. Ook daar, evenals in Den Haag, trokken de gemotiveerde eenheden zeer veel bekijks. Maar voor de Duitse troepen werd er daar ook wel iets te zien en dat was iets wat velen van hen vermoedelijk nog nooit te zien zullen hebben gehad, n. l. zee. Deze oefende op tal van Duitse militairen een magische aantrekkingskracht uit. Men zag ze in grote groepen op den boulevard, nagenoeg steeds met den blik op zee gericht. Kleinere troepen gingen het strand op en bleven op den rand van den goltslag nieuwsgierig staan kijken. Weer anderen begaven zich op de golfbrekers, staken daar hun hand in het water om de temperatuur te toetsen en er waren er zelfs, die proefden of het water werkelijk zout was. Opvallend was ook te Scheveningen de correcte houding der Duitse troepen, die zich in elk opzicht voorbeeldig gedroegen en geen moment reden tot aanstoot gaven. Zij maakten gaarne een praatje met de burgerij, waarop deze in vele gevallen trouwens graag inging. En zij hebben heel wat te vertellen: deze meest jong kerels der gemotiveerde troepen, die in een tijdsverloop van enkele maanden een goed stuk van Europa hebben gezien.

Inlevering van vuurwapens

Voór hedenavond acht uur

Op bevel van den commandant van de Duitse weermacht te 's-Gravenhage, wordt door den hoofdcommissaris van politie het volgende ter kennis van de burgerij te 's-Gravenhage gebracht: 1. Iedere burger van 's-Gravenhage, die nog vuurwapens of wapens onder zijn berusting heeft, zal deze binnen 24 uur aan de diverse politiebureaus inleveren. Deze wapens zullen alle ingeleverd dienen te zijn voór heden, Donderdag 16 Mei 1940 te 8 uur 's. n. 2. Het bepaalde onder sub 1. geldt niet voor de dienstwapens der politieambtenaren. 3. Wanneer na het genoemde tijdstip wapens in het bezit van burgers worden aangetroffen, stelt men zich hiërdoor aan de doodstraf bloot. 4. De hoofdcommissaris van politie te 's-Gravenhage vertrouwt erop, dat iedere burger zich rustig en waardig zal gedragen. Tegen overtredingen en versterking van de openbare orde zal zeer streng worden opgetreden.

Zitting van de rechterlijke colleges in Den Haag

De zittingen van den Hoogen Raad der Nederlanden zijn gisteren weer begonnen met de berechting van belastingzaken. Vrijdag a.s. wordt de gewone civiele zitting gehouden. Het gerechtshof begint a.s. Maandag weer met de civiele en strafzittingen. Naar men weet, heeft het gebouw van het Paleis van Justitie door een bominslag in het Huis van Bewaring zeer geleden. Men hoopt de zittingzalen van het Hof voór a.s. Maandag in orde te hebben, anders wordt de zitting in het gebouw van den Hoogen Raad gehouden. Gisteren heeft ook de Haagsche politierechter zitting gehouden. De op de rol geplaatste zaken werden voor onbepaalde tijd aangehouden. Dit zal waarschijnlijk ook het geval zijn met de zitting van de volle kamer van de rechtbank, welke op heden is bepaald. Ook de civiele zittingen zullen weer geregeld worden gehouden. Voor a.s. Vrijdag is een pleidooi bepaald. Het is echter niet uitgesloten, dat dit tot een naderen datum zal worden uitgesteld. Het kantongerecht heeft zijn werkzaamheden eveneens hervat. De militaire gerechten zullen voorloopig geen zitting houden. De Raad van State zal vermoedelijk volgende week zijn werkzaamheden hervatten.

De Amerikaansche gezant blijft in Den Haag

Uit Washington. De minister van buitenlandse zaken Hull heeft gisteren verklaard, dat de ambassadeur der Verenigde Staten in Brussel en de Amerikaansche gezant in Den Haag, tot nader order op hun post zullen blijven.

Berijdbare wegen

Naar de K.N.A.C. meldt, zijn de wegen Amsterdam—Den Haag, Den Haag—Rotterdam (Noord), Amsterdam—Utrecht, Den Haag—Utrecht, Den Haag—Haarlem, Rotterdam (Noord)—Utrecht en de wegen in het Westland, de laatste met enige moeite, voor het automobielverkeer berijdbaar.

Dr. W. J. LEYDS †

Oud-gezant van Transvaal in Europa

Hier ter stede is op 81-jarigen leeftijd overleden Dr. W. J. Leyds, oud-Staatssecretaris en oud-gezant in Europa van de voormalige Zuid-Afrikaansche republiek, wiens naam afscheidelijk verbonden is aan de geschiedenis van deze republiek en inzonderheid aan den strijd der Boer- en Duitsche Republiek tegen Engeland.

Dr. W. J. LEYDS

Willem Johan Leyds werd op 1 Mei 1859 te Magelang in Ned.-Indië geboren. Toen zijn moeder als weduwe naar Nederland terugkeerde, ging Leyds voor onderwijzer leeren, maar het ambt van onderwijzer was niet wat hij ambieerde. Na zijn actien getal te hebben deeld hij in 1880 toelatingsexamen en werd student in de rechten aan de universiteit te Amsterdam. In 1884 promoveerde hij cum laude. Pierson, Asser, van Hamel waren zijn leermeesters geweest. Zijn stonden belangrijke betrekkingen voor hem open, maar het bezook der derde Transvaalsche deputatie besliste over zijn lot en toekomst. Na het ontslag van Dr. Jorissen als Staatsprocurator was een opvolger nodig en men koos prof. Dr. J. P. Moltzer te Amsterdam, doch die prefereerde en noemde den naam van Leyds. Deze weigerde eerst. Het salaris van 2.100 lakte hem weinig aan en alleen op een contract was hij, nadat Krüger voor de tweede maal erop had aangedrongen, bereid een benoeming aan te nemen. Deze overeenkomst werd 14 Juni te Amsterdam gesloten voor drie jaren op een honorarium van 2.100, in goud uit te betalen elk eerst den dag der maand het 1/12.

Hiervan, zien en zwijgen van zijn veelomvattende taak bij het rechtswezen ook den Staatspresident in staatkundige aangelegenheden bijstond. Zoo b.v. bij de ontmoeting van Krüger en Sir Hercules Robinson bij Veertien-Stroomen. De president heeft hem toen zoogenaamd leeren waarderden, dat toen er in 1888 een Staatssecretaris moest gekozen worden in de plaats van W. Eduard Bok, Krüger het oog op Leyds sloeg en zijn invloed in den Volksraad gebruikte om hem benoemd te krijgen. Onder de Afrikaners waren er tegenstanders, die voor den invloed van een Nederlander bevreesd waren. Leyds was toen nog geen 30 jaar en had den volgens de Grondwet vereischten leeftijd niet bereikt. Oom Pauls candidaat werd gekozen op 26 Juni 1888 met 18 stemmen (Bok kreeg 12, Esselen 1 en C. van Boeschoten 1 stem). Wel legde hij den eed af, maar zijn ambtsplichten begon hij eerst, toen hij zijn 30ste jaar bereikt had. Op 7 Juni 1892 werd Leyds herkozen met 20 stemmen tegen 2 op T. N. de Villiers en op 27 Mei 1897 voor de derde en laatste maal — terwijil hij in Europa was — met 25 stemmen, tegen 5 voor Fisher en 1 voor Coster.

Van dat oogenblik af toonde Leyds zich in zijn volle kracht en met Krüger heeft hij gewerkt aan de ontwikkeling en den opbouw van de Z.A.R. ondanks alle tegenwerking. Niemand heeft beter dan Leyds den grooten Staatspresident Krüger leeren kennen en omgekeerd heeft Krüger begrepen en geweten, wat Leyds betekende voor zijn volk. Er is een samenwerking geweest, ondanks verschil in leeftijd, opleiding, godsdiens, opvoeding en levensopvatting, zoals men zelden zal aantreffen. Later noch tegenwerking hebben Krüger beïnvloed om te werken met den man, die recht door zee ging. Dat bewees wel de herkiezing in 1897, toen een aantal memories met over de 1000 handteekeningen tegen het inwerpen van Leyds bij den Volksraad waren ingekomen.

Na het overlijden van Jhr Beelers van Blokland, sedert 1884 gezant van de Z.A.R. bij de Europeesche Hoven, vervoerde Dr. Leyds tijdelijk in Europa om hem voorloopig te vervangen en toen in dat ambt definitief moest worden voorzien dan Dr. Leyds dat gaarne aan, omdat een keelaandoening het vele spreken, verbonden aan het ambt van Staatssecretaris, hem zwaar viel. Den 25sten Mei nam hij afscheid van den Eersten Volksraad en vertrok den volgende dag van Pretoria. Bij den ondergang der Republiek was ook zijn loopbaan geëindigd. Met nimmer falenden moed en volharding heeft hij tijdens zijn gezantschap de rechten der republiek verdedigd en behartigd.

Een nieuwen werkring koos hij na 31 Mei 1902 niet. Meer dan 30 jaren heeft hij de geschiedenis der Z.A.R. uit ambtelijke bronnen in schrift gebracht en als monumenten mogen wij dan ook zijn Eerste, Tweede en Derde Verzamelende Correspondentie en de Eerste Aanzet van de Transvaal en het Insuliden der Boerententenen beschouwen. Nog eenmaal bezocht Dr. Leyds Zuid-Afrika om zijn vroegeren meester president Krüger naar zijn laatste rustplaats te geleiden. Sedert heeft hij zich beziggehouden met de ordening en beschrijving van de talrijke documenten, die toen geleverd zijn door de Unie-regering aanvaard en als een speciaal deel van het Unie-archief te Pretoria voor het nageslacht overgaven. Zoo heeft hij een halve eeuw gewerkt aan de verheffing van den Nederlandschen naam aan de belangen van den loót daarvan in Zuid-Afrika.

Ter gelegenheid van zijn tachtigsten verjaardag werd Dr. Leyds verleden jaar door het Afg. Ned. Verbond de verguld-zilveren gedenkpenning van dit Verbond aangeboden.

CONTINENTALE MOTORSCHIEPVAART-MAATSCHAPPIJ AMSTERDAM ONDER DUIJSCH TOEZICHT.

Uit Berlijn meldt het D.N.B.: De Continentale Motorschepvaartmaatschappij Amsterdam, die het Nederlandsche scheepsverkeer op den Donau waarnaemt, heeft zich, na het bekend worden van den oorlogstoestand met Nederland, onder Duitsch toezicht gesteld en haar op den Donau aanwezige schepen in Duitschland en de overige Donaustaten opdracht gegeven van vlag te veranderen. Sedert 14 Mei varen de schepen der maatschappij onder Duitse vlag.

Inslaan van levensmiddelen slechts voor een dag

PRIJSVERHOOGING WORDT NIET GEDOOGD

Benzineverbruik dient strikt te worden beperkt

Bekendmaking van den burgemeester

De burgemeester van Den Haag maakt het volgende bekend: Ten aanzien van het inslaan van levensmiddelen wordt er met nadruk op gewezen dat het voorschrijft, bepalende, dat slechts een hoeveelheden, noodig voor één dag, mag worden ingeslagen, wordt gehandhaafd. Verpakte artikelen mogen alleen in de kleinste verpakking worden gekocht. Verder wordt er nogmaals de aandacht op gevestigd, dat prijsverhoging niet wordt gedoogd en dat de prijzen, welke golden op Donderdag 9 Mei 1940, nog steeds als maatgevend moeten worden aangenomen. Voorts wordt er op vertrouwd, dat men zich matigt met het aanschaffen van kleding. Zoo blijkt, dat men zich hieraan niet houdt, dan zou zulks tot het nemen van zeer strenge maatregelen aenleiding moeten geven. Tenslotte wordt medegedeeld, dat de voorraad benzine uiterst gering is en dat daar aanzier niet te verwachten is, het verbruik van benzine tot het strikt noodzakelijke moet worden beperkt. De burgemeester behoudt zich het nemen van dwingende maatregelen voor, indien aan deze beperking niet ten volste wordt medegevoerd. Het publiek wordt verzocht zo weinig mogelijk gebruik te maken van taxi's en huurauto's. De burgemeester voornomd: S. J. R. DE MONCHY.

Binnenland

Heel Nederland moet weer verduisterd zijn

Op bevel van de Duitse bezettingsoverheid moeten dezelfde verduisteringsmaatregelen voor geheel Nederland worden toegepast als tot nu toe voorgeschreven zijn geweest door het Nederlandsche militair gezag. Dit bevel ging nog gisteravond, in.

Het dooven van navigatie-lichten

Op order van den opperbevelhebber van Land- en Zeemacht moeten alle lichten, dienende voor de navigatie, ressorterende onder Dienst Rijkswaterlichting en Waterstaat, gedooft worden.

Bekendmaking inspecteur-generaal voor de scheepvaart

De inspecteur-generaal voor de scheepvaart maakt bekend, dat het navolgende is bevolen: 1. Maatregelen nemen, dat tot nader order alle lichten in de havenvaart, voor zoover zij te bereik zijn, gedooft blijven. 2. Orders geven aan havenmeesters over heel Nederland, dat zij aansprakelijk zijn voor het nemen van maatregelen tegen sabotage, tegen het toelopen van schepen en tegen het uitloopen van welk schip ook, waaronder begrepen neutrale schepen. 3. De verschillende havenmeesters en de politie zijn verantwoordelijk, dat geen sabotage aan havenwerken, opslagplaatsen, kranen, werkplaatsen en sluizen plaats vindt. 4. Waar vernieling heeft plaats gehad, moet begonnen worden met herstelling. 5. Alle scheepvaart is van zonsopgang tot zonsopkomst verboden.

Nederlandsche ministers in Parijs

Het D.N.B. meldt uit Parijs: De Nederlandsche ministers van Buitenlandse Zaken, van Defensie en van Koloniën voeren thans, in aansluiting op hun verblijf te Londen, besprekingen in Parijs. Woensdagnmiddag werden zij ontvangen door den premier Reynaud.

Hulpverlening aan dieren in oorlogstijd

De vereeniging De Groene Ster en haar werkzaamheden

In de gegeven omstandigheden acht bovengenoemd comité het gewenscht, de aandacht van het publiek te vestigen op het feit, dat vele huisdieren momenteel niet die verzorging hebben, die zij gewend zijn te ontvangen. Honden, vee en dieren loopen rond in steden zoowel als op het land en zijn een proef van gebrek en dorst. Het publiek wordt dringend verzocht deze dieren op te vangen en eeniege verzorging te geven. Van opgevangen dieren gelieve men opgave te doen aan der volgende adressen: mr D. J. Willet, vice-voorzitter, Euterpestr. 58 Amsterdam, mevr. M. Donath-Sewuven, 2e secretaresse, Den Dolder, mevr. A. C. De Jonge baronesse Van Wassenaer, Voorst (Gld), mevr. N. Pyl-Muller, Stadhouderslaan 88, Den Haag, Hugo van Poelleste, Leiderdorp, Dr W. v. d. Akker, dieneraris Platolaan Zeist, mr G. F. Haase, Amsterdam H. J. R. v. d. Rest, Plasoord, Hillegerberg, mevrouw C. van Schijndel-Van Wely, Waalwijk, P. M. C. Toepel, Pantarei, Laren (N.H.) en voorts alle dierenassistenten en -hulpverleners. Dezen wordt verzocht den secretaris van de Groene Ster onmiddellijk in kennis te stellen. Naar verloren dieren vragte men uitsluitend Nieuwe Parklaan 117, Scheveningen, of secr. Groene Ster, Rijkswaagweg 171, Wassenaar. Zij die voor deze verzorging gelden beschikbaar willen stellen, kunnen zulks doen bij de penningmeesteres, mevr. A. M. Eyck—Douwes Dekker, Nieuwe Parklaan 117, Scheveningen, of gireeren op No. 345171 'Neverbed', Wassenaar. Gewonde dieren gelieve men naar een dierenarts te brengen. Dierenartsen kunnen, desgewenscht hun rekeningen inzenden aan de penningmeesteres voornomd. Vrijwilligers voor hulpverlening gelieve zich eveneens op te geven en wel bij mevr. D. J. Willet, Euterpestrat 58 (2), Amsterdam.

De schoenverkoop te Amsterdam

De burgemeester van Amsterdam raadt den schoenwinkeliers dringend aan, aan elken klant in geen geval meer dan één paar schoenen tegelijk te verkoopen en zulks uitsluitend tegen afgifte van een bewijs.

BEWAPENING GEMEENTEPOLITIE.

Aan de burgemeesters wordt medegedeeld, dat ingevolge bevel van den opperbevelhebber van Land- en Zeemacht, de gemeentepolitie bewapend moet zijn met sabel en gummitstok. Over de bewapening van de boschwachters volgen nog nadere bevelen.

Nederlandsch-Indië

Ruzie in den driehoek Djongos het slachtoffer

ACHT JAAR GEBOESC.

MEDAN. De Officier van Justitie eischte tegen den Europeeschen employé D. van den ondernehmung Badjambi, die onlangs zijn huisjungen in verband met een vrouwenperkara met revolverschoten dookde, acht jaar gevangenisstraf. De verdiger vroeg een hernieuwd psychiatrisch onderzoek, dat echter door den raad van justitie werd afgewezen. De uitspraak is bepaald op 1 Mei a.s. (Aneta).

Een telegram heeft er reeds melding van gemaakt, dat op 22 Maart een 28-jarige employé van de veezandemering 'Bah Djambi' van de Handels-Vereeniging Amsterdam, zijn huisjungen met eeniege revolverschoten heeft gedood.

De dader is ongeveer een jaar geleden als machinist op de veezandemering werkzaam gesteld. Voorheen woonde hij te Balikpapan, van waar hij zijn personeel, een Makassarische boy en een Javaansche haboe medenam naar zijn nieuwe bestemming.

Volgens de verklaringen, die de dader heeft afgelegd, had hij met goedsinden van zijn boy een vchouding met de 22-jarige Javaansche, die de echtgenote was van den boy. Den laatsten tijd kwam er herhaaldelijk ruzies voor tusschen den boy en diens vrouw, hetgeen den dader ten eerste irriteerde, mede omdat hij vreesde dat hierdoor aan zijn superieuren bekend zou worden, wat hij liever verborgen hield, aangezien anders ontslag gezinsins tot de onmogelikheden behoorde.

De ruzies gingen meestal gepaard met ernstige dreigementen van de zijde van den boy, waarbij de boy zich niet ontzag zijn mes te trekken en de vrouw ook daarmee te bedreigen. Op den noodlottigen Vrijdag kreeg de dader, terwijl hij nog in de fabriek was, van zijn huisgenoot, die eveneens op de onderneming werkzaam is, bericht, dat er weer een hoog loopende ruzie aan den gang was in de bijgebouwen.

De dader begaf zich volgens zijn zeggen rechtstreeks naar de kamer van den boy, waar hij dezan alleen aantrof.

Onmiddellijk na aankomst aldaar ontstond er ruzie tusschen den Europeaan en zijn boy, waarbij de eerste den huisjungen een schop tegen het schenben af gaf. De boy zou daarop de hand in den zak hebben gestoken, waarop de Europeaan vreesde met een mes aangevallend te worden. Als het ware automatisch zou de dader daarop zijn cilinder-revolver uit den broekzak hebben getrokken, waarmede hij zes, elkander direct opvolgende schoten op den huisjungen loste.

Nadat de revolver was leeggeschoten vluchtte de Europeaan zijn huis binnen, vreeszende den boy niet genoegzaam te hebben getroffen en vermoedende dat de jongen op een verdere aanval zou. In zijn kamer gekomen ging de dader er onmiddellijk toe over andermaal de revolver te laden.

Daarmede bezig zijnde kreeg hij van de katjong bericht, dat er geen verdere aanval meer was te vreeszen, aangezien de boy, nadat deze nog eeniege meters uit zijn kamer had kunnen loopen, voor de garage was ineen gezakt en den geest had gegeven.

Nadat de daad was bedreven, heeft de dader medegedeeld, dat hij zijn boy had doodgeschoten. De politie vond hem wezenloos aan tafel zittend, waarna hij zich weezend op zijn bed wierp.

DE AANSLAG OP INJO BENG GOAT.

De Landraad te Batavia behandelde de zaak tegen zekeren Kanan, wien ten laste werd gelegd, 21 November 1939 den heer Injo Beng Goat, directeur-hoofdredacteur van het Chineesche dagblad Keng Po, met een mes te hebben mishandeld.

Kanan bekende het hem ten laste gelegde en verklaarde, dat hij gehandeld heeft overeenkomstig een opdracht van den heer Tjoa A. Kauw, commissaris van de begrafenisonderneming Hoo Hap, die thans preventief zit. Voorts verklaarde hij, dat hem 12.50 door Tjoa A. Kauw beloofd werd. Mocht Kanan door de politie worden gearresteerd, dan zou hij 130 krigen.

De heer Injo Beng Goat lichtte de verhouding tusschen de Keng Po en de Hong Po toe, verdelde het een en ander omtrent de in beide bladen gehouden polemiek over de begrafenisonderneming Hoo Hap en verklaarde, dat de aanslag, op hem gepleegd, het werk was van deze begrafenisonderneming.

Zoals geseind, is Kanan veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf met aftrek van de preventieve hechtenis.

ONZE MOOIE SCHEPEN

35 Miljoen opgelegd

Het m.s. Oranje van de Nederland, dat lag geseind aan het einde van de oostzijde van de Hollandplur, is schrifts het Soer. Hblvd. van haald en naar de westzijde overgebracht, waar het thans in gezelschap ligt van de Dempo en de Marx van St. Aldegonde. Een eenigzins trieste aanblik is het, deze kapitale schepen, die bij elkaar een waarde van 35 miljoen gulden vertegenwoordigen, renteloos te zien liggen. De Slamet, die tevoren de plaats van de Oranje innam, is verhuisd naar het emplacement van den Rotterdamschen Lloyd.

DE ADJAKFLAG OP DEN SOEMBING.

Wie hebben destijds reeds melding gemaakt van den grooten overlast, welke de bevolking op de hellingen van den Soembling ondervindt van troepen wilde honden of adjaks, die niet aarzelen menschen aan te vallen. In de tweede helft van het vorige jaar zijn reeds eeniege menschen — meest kinderen — door deze dieren verscheurd. Om de bevolking tegen deze hoogst gevaarlijke roofdieren te beschermen, heeft het binnenlandsch bestuur eind November, in overleg met de militaire autoriteiten, besloten patrouilles in te stellen, die zouden trachten deze dieren, zoo niet te verdelgen, dan toch in ieder geval te verdrijven.

GEMEENTEBESTUREN MOETEN WERKZAAMHEDEN VOORTZETTEN.

De opperbevelhebber van Land- en Zeemacht beveelt dat alle gemeentebesturen hun werkzaamheden moeten voortzetten. De Nederlandsche autoriteiten dragen zorg voor de rust van het land.

letten, besloten patrouilles in te stellen, die zouden trachten deze dieren, zoo niet te verdelgen, dan toch in ieder geval te verdrijven. Er is sedert eind November 1939 geregeld gepatrouilleerd op de hellingen van den Soembling. De jacht op deze adjaks is zeer moeilijk. De dieren zijn uiterst schuw, bovendien zeer schrander en zij hebben een scherp instinct. Er zullen dan ook weinig menschen zijn, die zich er op kunnen beroemen een adjak gezien te hebben. Het is volgens menschen, die op de hoogte zijn van de Indische bosschen en de gezindten van 't daarin levende wild, hoogst zeldzaam en hoogst merkwaardig dat de adjaks op de Soemblinghellingen tot ver in de bewoende streken binnendringen en zelfs menschen aanvallen. Naar de meening dezer menschen zou dit een bewijs moeten zijn van de groote schaarsheid aan wild op den Soembling. Het moet overigens fraaie dieren zijn: een dikke rode vacht, een prachtige pluimstaart en een spitse kop als van een vos, aldus de Midden-Java-redacteur van het Soer. Hbl. Het is haast onmogelijk deze dieren onder schot te krijgen. Zoo men de resultaten van 't patrouilleren willen afmeten naar het aantal adjaks, dat tot nog toe neergelegd is, dan zou men geneigd zijn dit niet hoog aan te slaan. Slechts een vijftal van deze dieren heeft men tot nog toe kunnen schieten. De aanwezigheid der militaire jachtcommando's heeft echter een belangrijke invloed op de bevolking, die enkele maanden geleden zeer onrustig was geworden door het dreiste optreden der dieren.

Het is thans reeds zoo, dat de menschen niet wegvluchten, doch ijerig meehelpen om de adjak-plaag den kop in te drukken. Van landwege worden thans vallen en klemmen aan de bevolking verstrekt en er is een hooge premie gesteld op de vangst of het dooden van een adjak; op het dooden of het vangen van een adjak is door den resident van Kedoe een premie gesteld van niet minder dan f 50, in de hoop dat dit hooge bedrag een stimulas zal zijn voor de beroepsjagers om hun krachten eens te beproeven.

Voronoë in de desa

De politie te Poeloe Brayan heeft drie Bataks en een Britsch-Indië aangehouden, die er van verdacht worden twee maanden geleden een Chineeschen jongen op afschuwelijke wijze van het leven te hebben beroofd. De 'Deli Crt.' vernam, dat de Bataks, respectievelijk van Poeloe Brayan, Kampong Baroe en Arnheimia afkomstig zijn, waar zij als doekoenis optreden en wel in het bijzonder als doekoenis die handelen in drankjes die verjongende werken en de vitaliteit opwekken. Naar verluidt vinden zij hiervoor onder meer te Medan onder personen, die aan den zelfkant der maatschappij leven; gretig afzel. De moord op den jongen moet nu gepleegd zijn om aan de darna te berisden dranken een nog grootere kracht te kunnen geven.

Vermoord wordt, dat een der Bataks den jongen overgehaald heeft om voor een kwartje wat oeb uit den tuin van zijn vader (een groentebouwer) te stelen en dat de jongen, na hierop ingegaan te zijn, toen is overvallen en gedood. De drie gearresteerde doekoenis hebben intusschen een bekentenis afgelegd. Zij verklaaren, dat de jongen door den medegearresteerden Bengalees is vermoord. De doekoenis van Poeloe Brayan heeft het stofelijk overschot daarna op vreeselijke wijze verninkt, terwijil doekoenis van Kampong Baroe en Arnheimia om den uitkijkt stonden.

De doekoenis hebben bekend, dat de daad voltrokken werd achter het gebouw van een verlaten klapperloofabriek, waarna men het slachtoffer, achter de tepekkong deponeerde, om de politie op een dwaalspoor te brengen.

De doekoenis hebben bekend, dat de daad voltrokken werd achter het gebouw van een verlaten klapperloofabriek, waarna men het slachtoffer, achter de tepekkong deponeerde, om de politie op een dwaalspoor te brengen.

De doekoenis hebben bekend, dat de daad voltrokken werd achter het gebouw van een verlaten klapperloofabriek, waarna men het slachtoffer, achter de tepekkong deponeerde, om de politie op een dwaalspoor te brengen.

HET WONDERE BALL

Ja — er is toch eens een Amerikaan geweest die niet verrukt was van Bali. Dat zal aan de honden geloven hebben. Want de vrouwen van Bali zijn mooi, niet alleen in hun bouw, maar ook in hun houding. De mannen, de kinderen zijn van het goede soort, maar de honden — een heel apart soort! — zijn een ramp. Men moet leeren over hen heen te zien — dan is alles pas goed.

De directie van de K. P. M. heeft een twaalf-tal kleurenreproducties van het eiland land maken, naar eisen van den schilder W. G. Hofert teneinde bij toeristen het verlangen op te wekken, Bali te gaan zien. In lijn en kleur wordt hun een zeer boeiend verhaal van het wonder eiland verteld. Vermoedelijk zal het zijn doel niet missen, waarvan dan allen, die direct en indirect bij het toerisme betrokken zijn, de schoone vruchten plukken. De onderwerpen zijn met zorg gekozen, de uitvoering voortuit goed en smaak; het maakt ook op den lezer een prettigen indruk als men hem iets goeds aanbiedt.

De soldaten, in den Haag en daar buiten, willen graag Het Vaderland lezen. Wie hun dat genoegen wil verschaffen kan ons opdracht geven 's ochtends en 's avonds een ex. te bezorgen. Een bijzondere prijs! f 1.20 per maand contant bij vooruitbetaling. Giro No. 122700.

De Administratie

Financieel Nieuws

BETAALBAARSTELLINGEN. Maatschappij tot Exploitatie van de Suikerondernemingen 'Sentanen-Lor, Brangal en Dinoyo', 's-Gravenhage. Div.bew. nr 45 met f35. Opr.bew. nr 35 met f212.26. Nederlandsch-Indische Suiker Unie (N.I.S.U.), 's-Gravenhage. Div.bew. nr 15 met f78 (800). Pref. d.b. nr 19 met f36. Cultuur-Maatschappij 'Bogokidol', 's-Gravenhage. Div.bew. nr 43 met f165. Cultuur-Maatschappij 'Gempokrep', 's-Gravenhage. Div.bew. nr 50 met f650 (5.000).

LONDON, 15 Mei. Slot (in sh. per Cwt.). — Lijnolie loco 47/8; Katoenolie Egypt. ruwe loco 31/1/2; Raspoelle ruwe loco 44/3, dito gerast loco 44/10/12; Palmolie te Liverpool loco 27/8; Cacaoolie te merken loco 57/7, dito zee merken loco 55/7; Sotwille Mandel 33/7; Cocosolie blanke 28/1/2; ditto Ceylon loco 25/1/2, ditto Straits loco 28/1/2; Palmolie W.-Afr. zachte loco 18/4, ditto zachte te Liverpool 18/4; Terpentijn Amerik. loco 55/7.

LONDON, 15 Mei. (Slot). — Lijnolie loco 47/8; Katoenolie Egypt. loco 31/1/2.

Londen, 15 Mei. (10 uur). — Ribbed Smoked Sheet, Steming kalm. Loco 12, bet. en verk.: Mei 11/10, bet. en waard: Jun 12, bet. en waard: Jul-Sept. 11 1/2, bet. en waard: Oct-Dec. 11 1/2, waard.

Beurs van Nieuw York

De noteringen van de beurs van Nieuw York hebben wij gisteravond niet ontvangen.

BEURS VAN LONDEN

15 Mei	14 Mei
Anglo Ir. 48/1 1/2	48/9
Burm. O.G. 66/10 1/2	66/10 1/2
Mex. Eagle 5/3	5/4 1/2
Kon. Ned. Petr. 22 1/2	23
Sib. Transport 61/3	62/6
Venez. Oil 25 7/8	25/3
All Sum. P. 13	13/3
Ang. Dut. P. 20/3	20/6
Anaconda Copper 6 1/2	7
Blo Tinto 10 1/2	11
Boaz. Ant. 13/3	14/1
Anglo. 25/7 1/2	25/8
Cns. Diam. 5/7	5/10
Dito pref. 6/7	6/8
De Beers D. 8 1/2	8 1/2
Cl. Mining 12 1/2	12 1/2
Rd. Mines 152/6	152/6
Tit. Corp. 95/8	95/8
Br. A. Tob. 105/7	106/3
Imp. Tobacco 17/9	18/1/2
Br. Celan. 5/7	5/6
Curt Ltd. 35/7	35/10
Imp. Ch.	